

TYIRITYÁN, A BETYÁRSEREG VEZÉRE ÉS A MAGYAR RENDŐRSÉG-ÜGYÉSZSÉG MEGÉRTŐ HOZZÁLLÁSA

2011 augusztusában a Magyar Sziget nevű „rendezvényen” Tyirityán Zsolt, a Betyársereg nevű paramilitáris, a Jobbik-kal bensőséges szövetségi viszonyt ápoló újnáci szervezet vezetője olyan kijelentésekre ragadtatta magát, amelyek – sokan úgy hittük – az elviselhetőség minden határát átlépték.

Egyebek mellett azt mondta: „*el kell jutni oda, hogy egy gépkarabélynak az elsütő billentyűjét valaki meg tudja húzni, esetleg akkor, hogyha egy másabb bőrszint lát*”;

– valamint azt: „*A fajok háborúja zajlik, ezért el kell jutnunk egy szintre, arra, hogy újra agresszív, erőszakosakká, szikárakká, mohókká, szinte fenevadakká váljunk*”;

– illetve azt kérdezte közönségétől, hogy „*bennünk lesz-e annyi, hogy le merjünk löni egy rohadt, tetves zsidót?*”

Más magánszemélyek és szervezetek mellett a Magyar Antifasiszta Liga is azonnal feljelentést tett – 2011. augusztus 13-án.

Ennek szövege a következő volt:

SOHA TÖBBÉ FASIZMUST!

Magyar Antifasiszta Liga

1088. Budapest, Múzeum u. 7.

e-mail: mal.forum.admin@gmail.com

**„Magyar Köztársaság Legfőbb Ügyészsége
1055. Budapest, Markó u. 16.**

Tisztelt Legfőbb Ügyészség !

A Magyar Antifasiszta Liga elnevezésű társadalmi szervezet (1088. Budapest, Múzeum u. 7.; nyilvántartási sorszám: 12.714) az alapítási céljából következően, az egyre nyíltabban elkövetni merészelt hazai szélsőjobboldali megnyilvánulások visszaszorítására irányuló fellépés terén vállalt társadalmi kötelezettségére tekintettel, és az elkövetők felelősségre vonása érdekében

alulírott Hirschler Tamás (lakcím) az Ügyvezető Testület elnöke, a szervezet képviselőjében,

a Magyar Köztársaság Ügyészségéről rendelkező 1972. évi V. törvény által tartalmazott, – többek között – annak a 3. §-ában részletezett, tárgyban értelmezendő hatáskörökre hivatkozással

feljelentést teszek ismeretlen tettesek ellen

a Hatvannégy Vármegye Ifjúsági Mozgalom által az idén 11. alkalommal megrendezett Magyar Sziget fesztiválon a Szent Korona Rádió sátrában elhangzott szónoklatokkal – álláspontunk szerint – megvalósított bűncselekmények miatt, amelyek

1/ megvalósítják a Btk. 269. §-ának (b) pontja szerinti közösség elleni izgatást, mivel a cigányságról, mint etnikai népcsoportról negatív tényről állítva őket mocskos cigánynak nevezték, a zsidóságot pedig tetves zsidóknak nevezve gyűlöletre uszító kijelentéseket tettek a zsidók és a cigányok meggyilkolására vonatkozóan;

valamint

2/ megalapozzák az ott elhangzott beszédek tartalma alapján a roma és a zsidó kisebbség tagjainak egyenlő emberi méltósághoz fűződő jogának sérelmét és alkotmányellenes, rasszista nézetek terjesztésének biztosítanak intézményes kereteket, amely alkalmas mások megfélemlítésére.

A kriminalizált kijelentésekről szóló helyszíni beszámoló – több más híradás mellett – a http://atv.hu/cikk/20110809_vona_szovetsegese_mi_majd_le_merunk_loni_egy_rohad_tetv_es_zsidot linken érhető el.

A beszédekben – többek között – az alábbi kijelentések hangzottak el, a Betyársereg vezetője és egyik tagja részéről:

"...az ember akkor tud hatékonyan harcolni, "ha életben és gondolkodásban egybe van rakva, tehát nincsenek benne kételyek: akkor tud valóban ölni"."

"...el kell jutni oda, hogy "egy gépkarabélynak az elsütő billentyűjét valaki meg tudja húzni, esetleg akkor, hogyha egy másabb bőrszint lát".

A Betyársereg vezetője szerint a fajok háborúja zajlik, ezért el kell jutniuk egy szintre:

"arra, hogy újra agresszívvá, erőszakosakká, szikárakká, mohókká, szinte fenevadakká váljunk". "

"... És bennünk lesz-e annyi, hogy le merjünk löni egy rohad, tetves zsidót?" – tette fel az újabb kérdést, mire a közönség soraiból többen azt kiabálták, hogy "lesz", majd kitört a taps. "

"Ha esetleg, ott feküdne édesanyád vérbe fagyva, és egy mocskos cigány szurkálná belé a kést, szerinted te hallgatnál arra a parancsra, hogy ne ölj?". "

Jogi megalapozottság:

ad 1/ szerinti cselekménykörben

1/1.

A véleménynyilvánítás szabadságának körébe eső nyilatkozatoknak és a büntetendő gyűlöletre uszításnak az elhatárolásához adott alkotmánybírósági iránymutatásnak, a 30/1992. (V.26.) számú AB határozatban kifejtetteknek megfelelően, továbbá az Alkotmány 61. § (1) bekezdésére és a Polgári és Politikai Jogok Egyezségokmányának (PPJE) rendelkezéseire figyelemmel a vélemény mindaddig szabadon kinyilvánítható, amíg az nem csap át gyűlöletre uszításba.

A gyűlölet olyan negatív, erős ellenszenvet magába sűrítő, heves, ellenséges érzelem, amely nélküli a józan megfontolást és a tények, érvek ütköztetésére, tárgyilagos mérlegelésére képtelenül, izzó indulati, érzelmi töltéssel fordul tárgyával szemben.

A Btk. 269. § nem egyszerűen a gyűlöletkeltést, a gyűlölet felébresztését rendeli büntetni, hanem a gyűlöletre uszítást, amely – túl azon, hogy durva visszaélés a véleménynyilvánítás szabadságával – nem más, mint az erőszak érzelmi előkészítése.

E bűncselekmény csak szándékosan követhető el. Megvalósulásához elegendő, hogy az elkövető tudatában legyen annak, hogy a nagy nyilvánosság előtt tett megnyilvánulásai a védett csoportok valamelyike ellen irányulnak, gyűlölet felkeltésére alkalmasak és ezen magatartásának vagy egyenesen az a célja, hogy gyűlöletet szítson, vagy előre látja, hogy gyűlölet alakulhat ki, és e körülménybe belenyugszik.

A bűncselekmény elkövetésének helye és módja a nagy nyilvánosság előtti elkövetés.

„Olyan magatartások értendők ide, amelyek alkalmasak arra, hogy az emberek nagyobb tömegében a szenvedélyeket oly magas fokra lobbantsák, amelyből gyűlölet keletkező, a társadalmi rend- és béke megzavarására vezethet". Ennek az iránymutatásnak mentén a bírói gyakorlat – melyet tükröznek az EBH 1999/6., illetve a BH 2005/46. számon közzétett döntések – gyűlöletre uszítás alatt feszültséget gerjesztő, lázongó magatartást ért, amely alkalmas arra, hogy az emberek nagyobb tömegében a szenvedélyeket oly mértékben szítsa fel, amely tevékeny gyűlölet kiváltására és ezzel a társadalmi rend- és béke, a harmonikus és toleráns emberi kapcsolatok megzavarásához vezethet. Az ilyen körülmények között kialakult helyzet konkrét veszélyt képvisel, mivel a veszély a sérelem bekövetkezésének reális lehetőségét jelenti, és a folyamatnak a sérelem bekövetkezése irányába ható továbbfejlődési lehetőségével számolni lehet. (Ld. BH. 2005/46. szám).

A sérelmezett cselekmény így alkalmas arra, hogy megvalósítsa a közösség elleni izgatás elkövetési magatartását.

1/2.

A közösség ellen izgató szónokok a cselekményük elkövetésekor, ahogyan azt bemutatkozó honlapjuk is tükrözi (<http://betyarsereg.hu/kik-vagyunk>) tudatosan törekednek arra, hogy az általuk felgerjesztett indulatok hassanak hallgatóikra, amely hatás következtében konkrét veszély keletkezik.

Az Alkotmánybíróság 30/1992. (V.26.) AB határozata a IV/5. pontban kifejti, hogy aki uszít, az valamely személy, csoport ellen ellenséges magatartásra biztat, ingerel, lázít.

A Btk. Kommentár szerint a gyűlölet olyan negatív, erős ellenszenvet magába sűrítő, heves, ellenséges érzelem, amely nélkülözi a józan megfontolást, és a tények, érvek ütköztetésére, tárgyilagos mérlegelésére képtelenül, izzó indulati, érzelmi töltéssel fordul tárgyával szemben.

A közösség elleni izgatás – a maga nemében – veszélyeztető bűncselekmény, amelynek törvényi tényállása célzatot, egyenes szándékot nem követel meg. A cselekmény megvalósulásához az is elegendő, ha az elkövető tudatában van annak, miszerint sokak előtt tett megnyilvánulása a gyűlölet szítására alkalmas és ebbe a lehetséges következménybe belenyugszik.

A nagy nyilvánosság előtt megvalósítást pedig megalapozza annak a reális lehetősége, hogy arról nagyobb számú személy szerezhethet tudomást.

Míndezek alapján az ominózus szónoki mondatok magukba foglalták a cigányság és a zsidóság likvidálásának felvetését is, mely már önmagában alkalmas volt e kisebbségek elleni gyűlölet szítására, mivel e népcsoportok ellen ellenséges, erőszakos magatartásra biztatott, ingerelt.

Álláspontom szerint, ezzel a szónokok megvalósították a Btk. 269. § b) pontjába ütköző, közösség elleni izgatás büntettét. A normatív törvényszöveg szerint ezt a büntettet az követi el „aki nagy nyilvánosság előtt a magyar nemzet, valamely nemzeti, etnikai, faji, vallási csoport, vagy a lakosság egyes csoportjai ellen gyűlöletre uszít”.

1/3.

A társadalmi rend és béke – a Btk. szóhasználatával a köznyugalom – megzavarása mögött ott van nagyszámú egyéni jog megsértésének a veszélye is: a csoport ellen felszított indulat fenyegeti a csoporthoz tartozók becsületét, méltóságát, (szélsőséges esetben életét is) és az alkalmazott megfélemlítéssel korlátozza őket egyéb jogaik gyakorlásában; ezek közt a szabad véleménynyilvánításban is. Az adott törvényi tényállásban foglalt gyűlöletre uszítás tehát veszélyt hordoz az egyéni jogokra is, amely a közvetlen cselekményi tárgyként szereplő köznyugalom megőrzésének olyan súlyt ad, hogy tekintetében a véleményszabadság korlátozása szükségesnek és arányosnak tekinthető.

1/4.

Közel két évtizede az Alkotmánybíróság a gyűlöletre uszítás alkotmányos megítélésével kapcsolatosan, a büntető jogszabályok értelmezésénél is irányadó gyakorlatot folytat. A 95/2008. (VII.3.) AB számú határozata is rámutat arra, hogy a gyűlöletbeszéd fogalma igen sokrétű. Magába foglalja többek között a Btk. által a közösség elleni izgatásnak nevezett cselekményeket, az önkényuralmi jelképek használatát, a konkrét személyekkel szembeni gyűlölködő rágalmozást, becsületsértést és a „mindenkihez” szóló általánosító rasszista kijelentések közlését. A büntetőjog – a közösség elleni izgatás törvényi tényállásával – eszközt biztosít arra az esetre, ha a rasszista kijelentés, az elhangzás körülményei folytán, az erőszak közvetlenül jelen lévő, világos veszélyével és az egyéni jogok sérelmével fenyeget. Az uszító beszéd és az erőszakos tett nem maradhat büntetlenül.

1/5.

Az az értelmezés, miszerint a gyűlöletre uszítás a fentieknek megfelelően az erőszak érzelmi előkészítését jelenti, a bírói gyakorlatban is következetesen érvényesül. (Ld. HGY 5. és 6. számú határozatok, és BH. 2005/246. szám) Ekként a fentieknek megfelelően az ítélkezési gyakorlat is csak azon magatartást tekinti gyűlölet szítására alkalmasnak, amely – akkor is, ha eshetőleges szándékú elkövetésről van szó – feltétlenül magában foglalja annak felismerését is, hogy a felhevített gyűlölet szélsőséges aktivitásba (intoleráns, kirekesztő, jogfosztó magatartásba, végső esetben – erőszakos jellegű – cselekvésbe) csaphat át. A gyűlöletre uszítás fogalmának való megfelelés jogtechnikai értelmezésében az erőszak érzelmi előkészítését jelentő magatartások vizsgálatának hiánya az alkotmányos értelmezés sérelmével járna.

Nem lehet kétséges, hogy a jelen esetben a szónokok olyan gyűlölködő és gyalázkodó nézeteket fejtettek ki, olyan tömegvélemény kialakítást célzó retorikát alkalmaztak, melyek a II. Világháborúban megvalósult népiirtás, ezen belül a roma és a zsidó kisebbség sérelmére elkövetett népiirtás bekövetkezésében is közrehatottak.

ad 2/ szerinti cselekménykörben

2/1.

A vélemény-nyilvánítási, gyülekezési és egyesülési jog ugyan alkotmányos jogok, de mivel az inkriminált esetben az emberi méltóságot sértő véleménynek nagy nyilvánosság előtti hirdetése következett be, amely konkrétan megnevezett kisebbségi csoportok ellen irányult, miközben mások erőszakkal való fenyegetése és megfélemlítése is megvalósult, a cselekmény más, hasonlóan védett alkotmányos jogok ellen irányult és így alkotmányos célból a fent említett alapjogok korlátozhatóak is. A jogok gyakorlását törvényben megállapított olyan korlátozásoknak lehet alávetni, amelyek a közbiztonság, a rend, a közegészség, az erkölcs, vagy mások alapvető jogai és szabadságai védelmének érdekében szükségesek.

2/2.

A rendezvényen az etnikai, faji alapon hangoztatott vélemények az egyenlő emberi méltóság alapeszméjét sértették meg, mikor kihangsúlyozták az emberek közötti megkülönböztetést.

Az Alkotmánybíróság 95/2008 (VII.3.)AB határozatában rögzítettek megalapozzák, hogy a közösségeknek is van jog által védett méltósága, amelyet az egyesülési jogról szóló 1989. évi II. tv. (Etv.) 2.§ (2) bekezdése is véd.

A Betyársereg tagjai a fentiek alapján olyan nyilvánosság előtti tevékenységet folytattak, amely ténylegesen sértette egyes kisebbséghez tartozók egyenlő emberi méltósághoz fűződő személyiségi jogait. Az ominózus mondatok alapján ugyanis nem lehet vitatott, hogy a gyűlésen elhangzott beszédekben a roma és a zsidó népeiséget a magyarságtól elkülönülő identitásként jelenítették meg. A véleménynyilvánítás szabadsága azonban nem terjed ki az emberek közötti megkülönböztetésre, az emberi méltóság megsértésére.

Az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én kelt Egyezmény és az ahhoz tartozó 8 kiegészítő jegyzőkönyv kihirdetéséről rendelkező 1993. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Római Egyezmény) 10., 11., 13., 17. Cikkében foglaltak egybevetése alapján hangsúlyozni kell, hogy a Római Egyezményben biztosított jogoknak – így a véleménynyilvánítás szabadságának, a gyülekezés és egyesülés szabadságának – az a társadalmi rendeltetése, hogy a demokrácia intézményeit, illetve a demokráciát védje. A Betyársereg tagjainak megnyilvánulása azonban nem rendeltetésszerű joggyakorlás, mivel sértette mások jogát.

2/3.

Az Emberi Jogok Európai Bíróságának (a továbbiakban: EJEB) joggyakorlata (Sürek és Özdemir - Törökország, Karatas - Törökország, Oberschlick-Ausztria, Nilsen és Johnsen-Norvégia ügyekben hozott ítéletei) alapján az is megállapítható, hogy a véleménynyilvánítás szabadsága a gyűlölködő kijelentésekre csak addig terjed ki, amíg azok nem alkalmasak erőszak szítására.

Mivel a rendezvényen elhangzott szónoklatok kikerültek a médiákba és felkerültek az Internetre, így megállapítható, hogy ez nemhogy a konfliktusok megoldását nem segíti, hanem azokat éppenhogy gerjeszti.

A Betyársereg szónokai a demokrácia lényegéhez tartozó közrendet és köznyugalmat, valamint az emberek közti jogegyenlőség elvét közvetlenül támadták, mivel az elhangzott szónoklatok, különösen a zsidó népcsoporttal szembeni fajgyűlölködő beszédek, a cigányságra vonatkozó kirekesztő kijelentések olyan megnyilvánulások voltak, amelyekre a Római Egyezmény 10. Cikkében biztosított véleménynyilvánítás szabadságának védelme nem terjed ki. Álláspontom alátámasztásaként utalok az EJEB KPD-Németország, Glimmerverband, Hegenbebeek-Hollandia, Jersild-Dánia ügyekben hozott ítéleteiben is kifejeződő, ezzel azonos jogértelmezésére.

Az 1969. évi 8. számú törvényerejű rendelettel kihirdetett, a faji megkülönböztetés valamennyi formájának kiküszöböléséről a New Yorkban, 1965. december 21-én elfogadott nemzetközi egyezmény (New Yorki Egyezmény) 4. Cikk b) pontja és 6. Cikke szól és ezekkel összhangban született a nemzeti és etnikai kisebbségek jogairól szóló 1993. évi

LXXVII. törvény. Ez utóbbi törvény 4.§ (1) bekezdés a) pontja szerint a Magyar Köztársaság tilalmaz minden olyan magatartást, amely a kisebbségnek a többségi nemzetből való kirekesztését, elkülönítését célozza, vagy eredményezi.

A faji megkülönböztetés és kirekesztés jogszabály által tiltott magatartás. A tilalom célja az alkotmányos rend alapját képező egyenlő méltóság megvédése. A faji megkülönböztetés és kirekesztés a demokratikus rendet alapjaiban támadja, ezért, amint az, az Emberi Jogok Európai Bíróságának gyakorlatából is kitűnik, beavatkozást igényel, és a New Yorki egyezmény szerint betiltással (felosztatással) szankcionálandó.

2/4.

A Betyársereg tagjainak tette objektíve alkalmas mások jogainak megsértésére, mivel szónoklataik a kisebbségekben félelmet, a társadalomban feszültséget keltenek és mindez nem egyeztethető össze sem az Alkotmány, az Etv. előírásaival, sem a Magyar Állam nemzetközi szerződéseiben vállalt kötelezettségeivel.

A Betyársereg az Etv. 5.§-ában foglaltak szerint – mivel nincs az Etv-ben meghatározott szervezete – nem minősül jogi személyiséggel rendelkező társadalmi szervezetnek. Ugyanakkor az, hogy a Betyársereg nem társadalmi szervezet, de nem is tömegszervezet, hanem az Etv. 5. §-a alapján magánszemélyeknek az egyesülési jog alapján létrehozott közössége, a működésének jogsértő jellege ettől még fennáll, ill. megállapítható. Az Etv. nem ismeri a "mozgalom"-nak, mint akár jogi személyiséggel rendelkező, akár azzal nem bíró szervezetnek a fogalmát. A mozgalom nem jogi kategória, e szó adott esetben egy természetes személyekből álló szerveződést jelöl.

A Betyársereg működésének keretei között tevékenykedő természetes személyek a véleménynyilvánítási, egyesülési, illetve gyülekezési joguk keretein belül a mondataikkal átlépték azt a határt, amely ellen jogkövetkezményeket igényelhetnek azok, akiket a szónokok megsértettek.

2/5.

A Római Egyezmény a bevezető részében rögzíti, hogy az igazság és a béke, mint az alapvető szabadságok alapjai fenntartásának legjobb eszköze egyrészt a hatékony politikai demokrácia, másrészt azoknak az emberi jogoknak a közös felfogása és tiszteletben tartása, melyeken ezek a szabadságok alapulnak. Ennek megfelelően a 10. cikk 1. pontja kimondja, hogy mindenkinek joga van a véleménynyilvánítás szabadságához. Ez a jog magában foglalja a véleményalkotás szabadságát és az információk, eszmék megismerésének és közlésének szabadságát országhatárokon kívül és anélkül, hogy ebbe hatósági szerv beavatkozhasson. A 2. pont szerint azonban e jogok nem korlátozhatatlanok. A kötelezettségekkel és felelősséggel együtt járó szabadságok gyakorlása a törvényben meghatározott olyan alakszerűségeknek, feltételeknek, korlátozásoknak vagy szankcióknak vethető alá, amelyek szükséges intézkedéseknek minősülnek egy demokratikus társadalomban a nemzetbiztonság, a területi sértetlenség, a közbiztonság, a zavargás vagy a bűnözés megelőzése, a közegészség vagy az erkölcsök védelme, mások jó hírneve vagy jogai védelme, a bizalmas értesülés közlésének megakadályozása, vagy a bíróságok tekintélyének és pártatlanságának fenntartása céljából.

Hasonlóan rendelkezik a PPJNE 18. cikk 1. pontja is, miszerint mindenkinek joga van a gondolat, a lelkiismeret és a vallás szabadságára, illetve gyakorlására. A 3. pont értelmében e jogok gyakorlása úgyszintén nem korlátozhatatlan.

A New Yorki Egyezmény 1. cikk 1. pontja szövegében a "faji megkülönböztetés" kifejezés minden olyan különbségtételt, kizárást, megszorítást, vagy előnyben részesítést jelent, amelynek alapja a faj, a szín, a leszármazás, a nemzetiségi vagy etnikai származás, és amelynek célja vagy eredménye politikai, gazdasági, társadalmi, kulturális téren vagy a közélet bármely más terén az emberi jogok és alapvető szabadságjogok elismerésének, egyenrangú élvezetének, vagy gyakorlásának megsemmisítése, ill. csorbítása. A 2. cikk 1. pontja értelmében a részes államok elítélik a faji megkülönböztetést, és vállalják, hogy a faji megkülönböztetés minden formája kiküszöbölésének és az összes fajok közötti megértés előmozdításának politikáját minden alkalmas eszközzel haladéktalanul folytatják. Ebből a célból a b) alpont alapján minden részes állam vállalja, hogy semmilyen személy, vagy szervezet által alkalmazott faji megkülönböztetést nem támogat, nem védelmez és nem segít, illetve az e) alpontnak megfelelően minden részes állam vállalja, hogy adott esetben ellenszegül mindannak, ami a faji megosztás erősítésére irányul.

A Gytv. 1. § : A gyülekezési jog mindenkit megillető alapvető szabadságjog, amelyet a Magyar Köztársaság elismer, és biztosítja annak zavartalan gyakorlását; 2. § (1) bekezdés: a gyülekezési jog gyakorlása keretében békés összejövetelek, felvonulások és tüntetések (a továbbiakban együtt: rendezvény) tarthatók, amelyeken a résztvevők véleményüket szabadon kinyilváníthatják; (2) bekezdés: a rendezvény résztvevői jogosultak a közösen kialakított álláspontjukat az érdekeltek tudomására hozni; (3) bekezdés: a gyülekezési jog gyakorlása nem valósíthat meg bűncselekményt vagy bűncselekmény elkövetésére való felhívást, valamint nem járhat mások jogainak és szabadságának sérelmével.

A véleménynyilvánítás szabadsága ugyan konkurálhat más olyan jogokkal, amelyeket akár az Alkotmány, más jogszabályok, vagy a Magyarországot is kötő nemzetközi egyezmények szerint is garantálni kell, de az Alkotmánybíróság is utalt több határozatában arra, (Ld. 14/2000 (V.12.) AB határozat, amely visszautalt a 30/1992 (V.26.) AB határozatban kifejtett elvekre) hogy a véleménynyilvánítás szabadságának addig van helye, amíg az, az emberek egyenlőségét, méltóságát nem sérti, nem vezet diszkriminációra, nem ellentétes a lelkiismereti és vallásszabadsággal, és nemzeti, etnikai kisebbségeket nem sért. A faji, etnikai, nemzetiségi, vallási szempontú alsóbb-vagy felsőbbrendűséget hirdető nézetek, a gyűlölködés, megvetés, kirekesztés eszméinek terjesztése az emberi civilizáció értékeit veszélyeztetik. A 18/2004 (V.25.) AB határozat szerint a szélsőséges nézetek esetében sem pusztán a vélemény tartalma, hanem a közlés közvetlen, belátható következménye alapozza meg a véleménynyilvánítás (szólásszabadság) korlátozását.

2/6.

A bevezetőben idézett kijelentések és a közönség-hallgatóság reakciói, az érintett, célzott személyi kör közösségi szinten is érzékelhető és értékelendő biztonsághoz, szabadságához való jogát is sértették, továbbá fajgyűlöletről tettek tanúságot és ennek következtében sérült a közrend és a köznyugalom is. A szónoklatok nem a megoldás irányába mutattak, hanem a meglévő feszültségeket gerjesztették, anélkül, hogy azok feloldására törvényes eszközeik lettek volna. Az Öllinger - Ausztria ügy (EJEB 76900/01 számú ügy) alapján is megállapítható, hogy a Betyársereg szervezeti keretei között tevékenykedő természetes személyek túllépték a szabad véleménynyilvánításnak azt a határát, ameddig az, alkotmányosan is védelemben részesülhet.

Az EJEB 2009. június 30-án a 25803/04 és a 25817/04. számú Herri Batasuna és Batasuna - Spanyolország egyesített ügyben egy párt feloszlata során kifejtette, hogy az erőszakhoz folyamodás lehetőségét ki nem záró magatartásokról és nyilatkozatokról lehet beszélni akkor, ha azok alkalmasak arra, hogy a nevezett pártok támogatói és egyéb politikai formációk szimpatizánsai között társadalmi konfliktust váltsanak ki.

A Hatvannégy Vármegye Ifjúsági Mozgalom Magyar Sziget fesztiválon tartott rendezvényén olyan gondolatokat közöltek a résztvevők, amelyek fajgyűlöletről tettek tanúságot, ezzel megvalósítva az Etv. 2.§ (2) bekezdésében foglalt tilalmi rendelkezések megsértését is.

Budapest, 2011. augusztus 13.

Tisztelettel:

A Magyar Antifasiszta Liga képviselőjében:

Hirschler Tamás
(lakcím)"

A feljelentők nyolc hónap elteltével kaptak választ a rendőrségtől. Így szólt:

	<p align="center">PEST MEGYEI RENDŐR-FŐKAPITÁNYSÁG BŰNÜGYI IGAZGATÓSÁG FELDERÍTŐ OSZTÁLY</p> <p align="center">Cím: 1139 Budapest, Teve utca 4-6. Levél cím: 1557 Budapest, Pf.: 20 E-mail: blitzm@pest.police.hu Telefon: 06-1-443-5140, BM: 30-582, BM fax: 30-584</p>	
---	--	---

Ügyszám: 13000-349/2011. bü.

**Tárgy: határozat nyomozás
megszüntetéséről**

Ügyészi szám: Nf.5111/2011.

Előadó: Félegyházi Török István r. őrm.

Telefon: 06-1-443-5800/30-303

HATÁROZAT
a nyomozás megszüntetéséről

A Btk. 269. § b) pontjába ütköző és aszerint minősülő magyar nemzet elleni közösség elleni izgatás bűntette elkövetésének gyanúja miatt ismeretlen tettesrel szemben folytatott nyomozást a Be. 190. § (1) bekezdés b) pontja alapján, mivel a nyomozás adatai alapján nem állapítható meg a bűncselekmény elkövetése és az eljárás folytatásától sem várható eredmény

megszüntettem.

A Be. 190.§ (4) bekezdés első fordulata értelmében a bűnügyi költséget az állam viseli.

A határozatot kézbesíteni kell:

A határozat ellen a Be. 195. § (1) bekezdése alapján panasznak van helye, amelyet a közléstől számított nyolc napon belül a határozatot hozó nyomozó hatósághoz célszerű benyújtani.

INDOKOLÁS

A Nemzeti és Etnikai Kisebbségi Jogvédő Iroda feljelentése alapján nyomozás indult osztályunkon ismeretlen tettes ellen a Btk. 269. § b) pontjába ütköző és aszerint minősülő közösség elleni izgatás büntette elkövetésének gyanúja miatt.

A rendelkezésre álló adatok szerint a Pest megyei Verőcén 2011. év 07. hó 31 nap és 08. hó 07. nap között megrendezésre került Magyar Sziget 2011. rendezvényen, Tyirityán Zsolt, mint a betyársereg vezetője, 2011. év 08. hó 04. napon a Szent Korona Rádió sátrában - nagy nyilvánosság előtt - olyan kijelentéseket tett, hogy *"el kell jutni oda, hogy egy gépkarabélynak az elsütő billentyűjét valaki meg tudja húzni, esetleg akkor, hogyha egy másabb bőrszint lát"*. Tyirityán Zsolt szerint a fajok háborúja zajlik, ezért el kell jutniuk egy szintre: *"arra, hogy újra agresszívvá, erőszakosokká, szikárakká, mohókká, szinte fenevadakká váljunk"*, illetőleg *"bennünk lesz-e annyi, hogy le merjünk lőni egy rohadt, tetves zsidót?"*.

A nyomozás során megállapítást nyert, hogy a Magyar Sziget 2011. rendezvény a Hatvannégy Vármegye Ifjúsági Mozgalom szervezésében került lebonyolításra, melynek keretében szólalt fel Tyirityán Zsolt a rendezvény 4. napján. A nevezett felszólalásról készült hangfelvételt osztályunk beszerezte, majd figyelemmel annak rossz minőségére - igazságügyi hangszakértő bevonásával - tisztázta. Ennek során megállapítást nyert, hogy a felvétel valóban tartalmazza a feljelentésben foglalt kijelentéseket.

A Btk. 269. § b) pontjában meghatározott közösség elleni izgatás büntettét az követi el, aki valamely nemzeti, etnikai, faji, vallási csoport vagy a lakosság egyes csoportjai ellen gyűlöletre uszít.

A büntetőjogi rendelkezés elkövetési magatartása a gyűlöletre uszítás. A gyűlöletre uszítás fogalmát a törvény nem határozza meg, ezért azok köznyelvi értelmét kell alapul venni, miszerint a gyűlölet az egyik legszélsőségesebb, negatív nagyfokú ellenséges indulat. Az követ el uszítást, aki mások érzelmi világára kíván hatni a szenvedélyek felkorbácsolása révén, számolva azzal, hogy a felszólított ellenséges indulatok kitörhetnek, és fékezhetlenné válhatnak. Aki tehát nagy nyilvánosság előtt az emberek egyes csoportjai ellen gyűlöletre uszít, nem pusztán az ellenérzéseit, kedvezőtlen vagy sértő nézeteit, netán aggodalmat keltő gondolatait osztja meg hangulatkeltő módon másokkal, hanem olyan feszültséget gerjesztő, lázongó magatartást tanúsít, amely alkalmas arra, hogy az emberek nagyobb tömegében a szenvedélyeket oly értékben szítsa fel, amely gyűlölet kiváltására és ezzel a társadalmi rend és béke, a harmonikus és toleráns emberi kapcsolatok megzavarásához vezethet. A fentiekből következően tehát a gyűlöletre uszítás nem más, mint az erőszak érzelmi előkészítése.

A Magyar Sziget 2011. rendezvényen elhangzott hangulatkeltő kijelentések alkalmasak gyűlölet kiváltására, a társadalmi rend és béke, a harmonikus és toleráns emberi kapcsolatok megzavarására. A feljelentésben szereplő gyűlölet keltésére alkalmas kifejezéseken kívül a beszerzett hangfelvételen más gyűlöletkeltő kifejezések nem hangzanak el. A közösség ellenes izgatás megállapításához önmagukban a gyűlöletkeltő kifejezések nem elegendők, ugyanis bűncselekmény csak akkor valósul meg, ha a gyűlöletkeltő kifejezések hatására a sérelem bekövetkezésének reális lehetősége van. Ugyanis a sérelem feltételezett bekövetkezése nem elegendő a bűncselekmény megállapításához.

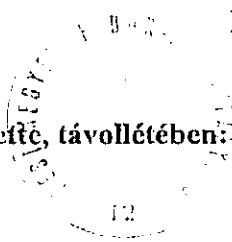
Jelen esetben a közösség elleni izgatás büntetése figyelemmel a gyűlöletkeltő kifejezések önmagukban nem felelnek meg annak a fentebb tárgyalt követelménynek, hogy a bűncselekmény csak akkor valósul meg, ha a veszély a sérelem bekövetkezésének reális lehetőségét hordozza, azaz a veszély feltételezett bekövetkezése nem elegendő a bűncselekmény megállapításához.

A töretlen bírói gyakorlat - összhangban a Btk-ban megfogalmazott kritériumokkal - akkor tekinti megállapíthatónak a gyűlöltre uszítás bűncselekményét, ha a gerjesztő, lázongó magatartás érzelmi előkészítése egy erőszakos magatartás megvalósulásának. A bűncselekmény veszélyeztető jellegéből következik, hogy a megvalósulásához nem elegendő csupán a veszély feltételezett volta. A veszély a sérelem bekövetkezésének reális lehetőségét jelenti, vagyis olyan helyzet fennállását, amikor a folyamatnak a sérelem bekövetkezése irányába ható továbbfejlődése lehetségszempontból számolni kell. Nem elegendő tehát annak előrelátása, hogy a felkeltett gyűlölet akár kiléphet az érzelmelek zárt világából, és mások számára is láthatóvá válik.

Fentiekre tekintettel a rendelkező részében foglaltak szerint a nyomozás megszüntetése határoztam.

Budapest, 2012. március 26.

helyett, távollétében:

.....
Blitz Miklós r. alezredes
osztályvezető

Szellák Norbert
 .....
Szellák Norbert r. százados
mb. osztályvezető /

Az ellene beadott panasz pedig így:

Pest megyei Főügyészségnek

a Pest megyei Rendőr-főkapitányság
Bűnügyi Igazgatóságán át
1557 Budapest, Pf. 20.

13000-349/2011. bü.

PANASZ

a nyomozás megszüntetése ellen

A Pest megyei Rendőr-főkapitányság Bűnügyi Igazgatóság Felderítő Osztálya – nyolc hónapon át – folytatott nyomozást 13000-349/2011. bü. rendőrségi és Nf. 5111/2011. ügyészségi számon, ismeretlen tettes ellen, a „Magyar Sziget”-en Tyirityán Zsolt, a „Betyársereg” vezetője részéről elhangzottak miatt, a Btk. 269. § szerinti közösség elleni izgatás alapos gyanújával.

A nyomozó hatóság 2012. március 26-i dátummal a nyomozást megszüntető határozatot hozott.

A törvényes határidőn belül ezúton teszünk panaszt e nyomozást megszüntető határozat ellen, kérve annak – mint törvénytelen, megalapozatlan döntésnek –megváltoztatását, a nyomozás lefolytatására kötelezést, a következő indokok alapján.

A Btk. Kommentárja így szól erről: *„A közösség elleni izgatás veszélyeztető bűncselekmény, amelynek törvényi tényállása célzatot, egyenes szándékot nem követel meg, ezért e büntetendő cselekmény megvalósulásához elegendő, hogy az elkövető tudatában legyen annak, miszerint sokak előtt tett megnyilvánulása a gyűlölet szítására alkalmas. Ez azonban feltétlenül magában foglalja annak felismerését, hogy a felhevített gyűlölet szélsőséges aktivitásba, **végső esetben** erőszakos jellegű cselekvésbe csaphat át.”*

Vagyis a Btk. nem az erőszak közvetlen és azonnali veszélyének előidézését kívánja meg a bűncselekmény megvalósulásához, hanem csupán azt, hogy **végső esetben** erőszakba csaphat át az inkriminált magatartás okozta gyűlölet.

A Legfelsőbb Bíróság EBH 2010. 2215. számú elvi határozatában pedig leszögezte: *„az ítélezési gyakorlat... azon magatartást tekinti gyűlölet szítására alkalmasnak, amely – akkor is, ha eshetőleges szándékú elkövetésről van szó – feltétlenül magában foglalja annak felismerését is, hogy a felhevített gyűlölet szélsőséges aktivitásba (intoleráns, kirekesztő, jogfosztó magatartásba, végső esetben – erőszakos jellegű – cselekvésbe) csaphat át”.*

Vagyis amennyiben a gyanúsításban szereplő magatartás közvetlenül fenyegető erőszakos cselekmények veszélyét idézte fel – akkor megállapítható a közösség elleni izgatás.

Márpedig létezik-e konkrétabb elkövetői magatartás az erőszakos cselekmények veszélyének előidézésére annál, mint ha valaki

– azt mondja: *„el kell jutni oda, hogy egy gépkarabélynak az elsütő billentyűjét valaki meg tudja húzni, esetleg akkor, hogyha egy másabb bőrszint lát”;*

– valamint azt: *„A fajok háborúja zajlik, ezért el kell jutnunk egy szintre, arra, hogy újra agresszívvá, erőszakosakká, szikárakká, mohókká, szinte fenevadakká váljunk”;*

– illetve azt kérdezi közönségétől, hogy „bennünk lesz-e annyi, hogy le merjünk lőni egy rohadt, tetves zsidót?”

Létezik-e egzaktabban erőszakra való felhívás, mint ha valaki – összefoglalva az elhangzottakat – népes közönségéhez ezt a felhívást intézi: „el kell jutni oda, hogy egy gépkarabélynak az elsütő billentyűjét valaki meg tudja húzni, esetleg akkor, hogyha egy másabb bőrszint lát... el kell jutnunk egy szintre, arra, hogy újra agresszívvá, erőszakosakká, szikárákká, mohókká, szinte fenevadakká váljunk... azért is, hogy le merjünk lőni egy rohadt, tetves zsidót”

Álláspontunk szerint ez egyértelműen, egzaktan erőszakos cselekmények **veszélyét idézi elő** – még hozzá nem csupán „végső esetben”, hanem azonnal és közvetlenül. Mindössze azért nincs ennek konkrét bizonyítéka, mert a teremben – értelemszerűen – adott pillanatban nem tartózkodott egyetlen cigány vagy zsidó sem.

Aki ezt nem látja be, az vagy képtelen logikus gondolkodásra, vagy azzal a feltett szándékkal kezd hozzá elemzői feladatához, hogy felmentő verdiktet, jelen esetben megszüntető határozatot hozzon. Harmadik lehetőség márpedig nem létezik.

Aki pedig az idézett szövegek ismeretében netán úgy vélekedne, hogy annak az elkövetőnek a tudata nem fogta át az erőszak lehetőségét, aki maga hallgatóival közösen gyilkoló fenevaddá óhajt válni – az bűnt követ el mind az igazságszolgáltatással, mind a magyar társadalommal szemben.

Külön hangsúlyoznunk kell, hogy e cselekmény megítélésekor feltétlenül figyelembe kell venni a magyar társadalom aktuális állapotát is. Elsősorban azt, hogy az utóbbi néhány év az etnikai feszültségek és az erőszak jelentős növekedését, kiéleződését hozta. Ilyen időszakban pedig az igazságszolgáltatásnak kiemelt feladata kell, hogy legyen a **generális prevenció**, annak pedig csak úgy tehet eleget, ha szigorúbban, a támadottak, tehát védelemre szorulóknak fokozott pártfogásával lép fel minden, a társadalmi békét, nyugalmat fenyegető jelenséggel szemben.

Hozzá kell tennünk: 2012. április 11-ei hír szerint a Központi Nyomozó Főügyészség **elrendelte** a nyomozást – közösség elleni izgatás gyanúja miatt – a parlamentben az előző héten elhangzott, *Tiszaeszlár 130 éve* című felszólalás ügyében.

Noha abban Baráth Zsolt jobbkios képviselő a korabeli vádak felidézve „mindössze” azt mondta, a tiszaeszlári lányt zsidók ölhették meg, ám ezt szavai szerint az igazságszolgáltatás igyekezett elkendőzni, így az eljáró bíró „külső nyomásra kénytelen volt” felmentő ítélet hozni. Valamint felszólalása végén az új világrend hatalmának fokozatos erősödéséről beszélt, és arról, hogy „a világhódítók hatalmát csak az igazság kimondásával lehet megtörnünk”.

Ami – lett legyen bármily undorítóan mocskos szöveg – óriási távolságra van a Tyirityán Zsolt által előadottaktól.

Valamint hivatkozunk például a Legfelsőbb Bírósági EBH 1999. 6 számú döntésére, amelyben ennél összehasonlíthatatlanul enyhébb tényállás alapján felfüggesztett börtönbüntetés jogerős kiszabására került sor..

Ennek alapján véleményünk szerint tévedett a nyomozó hatóság, amikor megszüntette a nyomozást, kérjük tehát annak megváltoztatását.

Hozzáteve azt az eljárásjogilag megengedhetetlen és törvénytelen határozathozatali módot is, hogy a megszüntető határozat egyáltalán nem válaszol több, a feljelentésben

szereplő jogi okfejtésre, amely azt bizonyítja, hogy az inkriminált magatartás igenis kimeríti a közösség elleni izgatás törvényi tényállását.

Ezek körében kiemelten hangsúlyozzuk az Emberi Jogok Európai Bíróságának konzekvens – e megszüntető határozattal szögesen ellentétes – gyakorlatát, valamint az 1969. évi 8. számú törvényerejű rendelettel kihirdetett, a faji megkülönböztetés valamennyi formájának kiküszöböléséről New Yorkban, 1965. december 21-én elfogadott nemzetközi egyezmény 4. Cikk b) pontját és 6. Cikkét, amelyek végrehajtásaként született a nemzeti és etnikai kisebbségek jogairól szóló 1993. évi LXXVII. törvény. Ez törvény 4.§ (1) bekezdés a) pontja szerint a Magyar Köztársaság tilalmaz minden olyan magatartást, amely a kisebbségnek a többségi nemzetből való kirekesztését, elkülönítését célozza, vagy eredményezi.

* * *

Amennyiben azonban az ügyészség e panaszunkat nem találja teljesíthetőnek, módosítani kívánjuk feljelentésünket, s kérjük a nyomozás elrendelésére kötelezést a Btk. 174/B. § (1a) bekezdése alapján *Közösség tagja elleni erőszak* miatt.

A Btk. 174/B. § (1a) szerint *„Aki mással szemben valamely nemzeti, etnikai, faji, vallási csoporthoz vagy a lakosság egyes csoportjaihoz tartozása vagy vélt tartozása miatt olyan, kihívóan közösséggellenes magatartást tanúsít, amely alkalmas arra, hogy riadalmat keltsen, büntetett követ el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.”*

E törvényi tényállást a törvényhozó arra hozta létre, hogy büntetni rendelje *„azokat a magatartásokat, amelyek ugyan nem érik el a közösség tagja elleni erőszak tényállásában jelenleg szankcionált erőszak mértékét, azonban az egyes nemzeti, etnikai, faji, vallási csoportok tagjaiban jogos félelmet, riadalmat keltenek, ezzel etnikai feszültséget szítva”*.

Márpedig, hogy a feljelentésben idézett magatartás cigányokban és zsidókban jogos félelmet, riadalmat keltett, az oly nyilvánvaló és közismert, hogy talán bizonyítani is fölösleges. Ha azonban mégis, számtalan tanút állítunk elő a nyomozó hatóság felhívására.

E törvényi tényállás 2011. május 7-én lépett életbe, tehát az elkövetés idején (2011 augusztusában) már hatályos volt.

Meghatalmazásomat csatolom.

Budapest, 2012. április 13.

Magyar Antifasiszta Liga feljelentő
képviselésében dr. Kende Péter ügyvéd

Annyit talán érdemes hozzátenni: a legtapasztaltabb védőügyvédek is hümmögve, értetlenül álltak az előtt, hogy egy rendőrségi határozat tartalmazza az adott ügy „ügyészi számát”.

Ilyet még nemigen láttunk.

Vajha mi lehet ennek az oka? Magánvéleményem szerint esetleg az, hogy a rendőrség illetékes vezetői időben tudatni akarták: ők csupán parancsra jártak el, íme itt az az ügyszám, amelyen visszakereshető, hogy utasítást kaptak az ügyészségtől, „a nyomozás urától”. Persze ez csupán feltételezés, könnyen tévedhetek.